

Česká zemědělská univerzita v Praze

Závěrečná práce

2017

Kateřina Vospálková

Česká zemědělská univerzita v Praze

Institut vzdělávání a poradenství

Katedra celoživotního vzdělání a podpory studia

**Návrh ekonomické hry „Rodinný rozpočet“ jako
pomůcka do výuky.**

Závěrečná práce

Autor: Ing. Kateřina Vospálková

Vedoucí práce Ing. Jiří Husa, CSc.

2017

Zadávací list

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem svou závěrečnou práci na téma: Návrh ekonomické hry „Rodinný rozpočet“ jako pomůcka do výuky vypracovala samostatně a citovala jsem všechny informační zdroje, které jsem v práci použila a které jsem rovněž uvedla na konci práce v seznamu použitých zdrojů.

Jsem si vědoma, že na moji závěrečnou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, především ustanovení § 35 odst. 3 tohoto zákona, tj. o užití tohoto díla.

Jsem si vědoma, že odevzdáním závěrečné práce souhlasím s jejím zveřejněním dle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to i bez ohledu na výsledek obhajoby.

Jsem si vědoma, že moje závěrečná práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitní databázi a bude veřejně přístupná k nahlédnutí.

Svým podpisem rovněž stvrzuji, že elektronická verze práce je totožná s verzí tištěnou.

.....
(podpis autora)

V ..... dne.....

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych touto cestou poděkovala panu Ing. Jiřímu Husovi CSc., za odborné vedení a dohled nad závěrečnou prací. Dále pak Střední průmyslové škole elektrotechnické v Úžlabině 320, na které působím, za umožnění pilotní vyzkoušení hry se žáky třetího ročníku.

Ing. Kateřina Vospálková

ABSTRAKT A KLÍČOVÁ SLOVA

Abstrakt: Cílem práce je navrhnout a pilotně ověřit ekonomickou hru "Rodinný rozpočet". Práce je strukturována do dvou částí. První je teoretická. Obsahuje vysvětlení oblastí ve světě financí jako je rodinný rozpočet, pojištění, investice, bankovníctví, stavební spoření a doplňkové penzijní spoření. Druhá část je praktická. Popisuje pravidla hry, a podmínky potřebné k realizaci. Dále pak obsahuje pilotní ověření této hry s žáky třetího ročníku na Střední průmyslové škole elektrotechnické v Úžlabině 320, Praha 10. Hra ověřila, že žáci si před jejím začátkem neuvědomovali rizika, která mohou v životě člověka nastat. Po dohrání si již rizika uvědomují a nahlíží na život s větší opatrností. Během rozhovorů se ukázalo, že díky hře získali nové informace o produktech a hlavně o jejich důležitosti. A také si uvědomili, jak je důležité tvořit rezervy a volné finanční prostředky rozložit na hotovost a běžný účet.

Klíčová slova: rodinný rozpočet, finance, investice, spoření, pojištění, hotovostní a bezhotovostní formy peněz, hra.

SUMMARY AND KEY WORDS

Abstract: The aim of the work is to make a proposal of an economic game „Family budget“ and its pilot verification. The work is divided into two parts. The first part is theoretical. It contains the explanation of areas in the world of finance such as the family budget, insurance, investments, banking, building savings and supplementary pension savings. The second part is practical. It describes the rules of the game and the requirements needed for realization. Further it contains the pilot verification of this game by students of the third grade at the secondary school Střední průmyslová škola V Úžlabině 320, Prague 10. The game has verified that students had not realized the risks that may occur in a human life before. After the game they already realized the risks and they look at life with greater precaution. During the discussions it was obvious that because of the game they had gained new information about products and mainly about their importance. They had also realized how important is to make reserves and how to decompose free funds to cash and current account.

Key words: family budget, finance, investment, savings, insurance, cash and cashless forms of money, the game

Obsah

Úvod.....	8
TEORETICKÁ ČÁST	9
1 Cíl práce a metodika	9
2 Zařazení do školního vzdělávacího programu	10
3 Rodinný rozpočet.....	10
3.1 Osobní aktiva a osobní pasiva.....	11
3.2 Otázky osobního financování.....	11
3.3 Rozložení finančních prostředků.....	13
4 Pojišťovnictví.....	13
4.1 Trh pojišťovacích služeb.....	13
5 Bankovníctví.....	14
5.1 Hotovost	15
5.2 Běžný účet.....	15
5.3 Spořicí účet.....	16
5.4 Stavební spoření	16
5.5 Investice	17
5.5.1 Předpoklady správného investora	17
5.5.2 Dluhopisy.....	18
5.5.3 Akcie.....	18
5.5.4 Kolektivní investování.....	19
5.6 Doplnkové penzijní spoření	19
PRAKTICKÁ ČÁST	20
6 Návrh ekonomické hry „Rodinný rozpočet“	20

6.1	Pilotní testování hry	24
6.1.1	Skupina 1	25
6.1.2	Skupina 2	28
6.1.3	Skupina 3	31
6.1.4	Skupina 4	34
6.1.5	Skupina 5	37
6.2	Vyhodnocení	42
6.3	Zhodnocení hry od žáků	42
6.4	Reflexe učitele	43
	Závěr	44
	Seznam použitých zdrojů	45
	Seznam tabulek a obrázků	47
	Seznam příloh	48

Úvod

V dnešním světě je téma financí na každodenním pořádku. Finance a hospodaření s nimi patří do života každého člověka a jeho rodiny. Základní finanční gramotnost by tak měla být všem známá.

Práce se tedy zabývá tím, co je to rodinný rozpočet, jaké zásady by se v něm měly dodržovat a jaké produkty je možné z něj pořídit pro ochranu rodiny a jejího majetku.

Tato práce má ukázat důležitost této tematiky, která je v rodinách často podceňována. Žáci se během hry naučí, k čemu rodinný rozpočet slouží, jaké produkty jsou na finančním trhu poskytovány a jaký je jejich význam. Hra má tedy žáky dovést k zamyšlení nad rozvržením finančních prostředků rodiny a situací, které je mohou v životě potkat.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Cíl práce a metodika

Cílem práce je navrhnout a pilotně ověřit ekonomickou hru "Rodinný rozpočet".

Pro teoretickou část je třeba prostudovat odbornou literaturu a internetové stránky zabývající se danou problematikou.

Pro praktickou část je třeba navrhnout a vytvořit hru "Rodinný rozpočet". Dále tuto hru pilotně ověřit na škole, kde působím. Na úvod hry je důležité žáky seznámit s jednotlivými pojmy a produkty, které budou ve hře využívat. Poté vysvětlit pravidla. Během hry si pak zaznamenávat jednotlivé kroky žáků. Na závěr pomocí rozhovorů se žáky vyhodnotit, na základě čeho prováděli svá rozhodnutí a co je tato hra naučila.

2 Zařazení do školního vzdělávacího programu

Tuto hru lze zařadit do školního vzdělávacího programu středních škol, na kterých probíhá výuka ekonomických předmětů. Také je možné ji zařadit do hodin občanské výuky, kde se rozebírá oblast financí. V rámci ekonomických předmětů je vhodné zařadit hru do tematického celku osobní či rodinné finance. Na úvod žáky seznámit s novou látkou tohoto celku, aby získali potřebné základní informace ke hře. Žáci by také měli vědět, jaké jsou na finančním trhu prostředky určené k ukládání peněz, k čemu slouží pojištění a rozdíly a rizika hotovostních a bezhotovostních plateb. Poté by následovalo samotné hraní hry. Žáci by si tak zopakovali finanční produkty a rozšířili své znalosti z oblasti rodinného rozpočtu.

Na škole, kde působím – SPŠE V Úžlabině 320, Praha 10 bude hra zařazena do ŠVP u předmětu ekonomika. U studijního oboru Informační technologie ve čtvrtém ročníku v tematickém celku Osobní finance, u studijního oboru Technické lyceum opět ve čtvrtém ročníku v tematickém celku Osobní finance a u studijního oboru Elektrotechnika ve třetím ročníku rovněž v tematickém celku Osobní finance.

3 Rodinný rozpočet

Do rodinného rozpočtu patří příjmy. Jsou to příjmy pravidelné – mzdy, příjmy z podnikání a sociální příjmy, což jsou důchody, sociální dávky apod. Dále příjmy nepravidelné – příjmy, které obdržíme, ale jejich výše kolísá nebo nejsou pravidelné. Např. úroky, příjmy z cenných papírů atd. Další částí jsou výdaje. Mohou být pevné – ty, které se opakují a je těžké je snížit. Např. se jedná o nájem. A také kontrolovatelné, jejichž výši lze ovlivnit. Například výdaje na zábavu nebo cestování. Na financování rodinného rozpočtu má rodina čtyři možnosti. Může spořit, čerpat z již naspořených rezerv, vzít si úvěr či hledat způsob, jak zvýšit své příjmy. Rozpočet může být vyrovnaný tj, příjmy a výdaje jsou ve stejné výši. Může také nastat deficit domácího rozpočtu. Nastává v případě, výdaje jsou vyšší než příjmy. A poslední, ta nejlepší možnost, je rozpočet v přebytku. Tedy příjmy převyšují výdaje. Co se týká jednorázových výdajů, známe čtyři možnosti, jak postupovat. Za prvé, postupně si spořit a tvořit si tak rezervu. Za druhé, vzít peníze jednorázově z rezerv, které již máme vytvořené. Dále je možné vzít si leasing či úvěr

nebo získat další příjem. Například dalším zaměstnáním či brigádou. (Klínský, Münch, Chromá, 2017)

3.1 Osobní aktiva a osobní pasiva

Osobní majetkem jsou taková aktiva, která nám mohou přinášet příjmy. Jedná se o finanční aktiva – akcie, dluhopisy atd. Také majetek, který je dobře prodejný a jeho hodnota stoupá. Například umělecká díla. Dále pak nemovitosti a autorská práva. Osobní aktiva tvoří majetek, který naopak přináší výdaje. Jde o nemovitosti k osobní potřebě, automobil k osobní potřebě a další osobní předměty. Majetek může být i aktivem i pasivem. Podle toho, na co daný majetek využijeme. Například pronajatý dům. (Klínský, Münch, Chromá, 2017)

3.2 Otázky osobního financování

První otázkou je, jak naložit s penězi, když je rozpočet v přebytku. Dále, kde získat peníze, když je rozpočet v deficitu a také, jak se zajistit proti rizikům. Zajistit se proti rizikům je možné pomocí pojištění či tvorbou rezerv. V domácnosti může nastat ztráta příjmů v důsledku nezaměstnanosti, nemoci atd. Ochranou je pak životní pojištění. Dále může dojít ke ztrátě majetku. V důsledku událostí jako jsou vichřice, požáry povodně atd. Proti těmto událostem je možné se chránit pomocí majetkových pojištění. Mohou také nastat nečekané výdaje, např. náhrady za škodu, kterou jsme způsobili někomu jinému. Zde je možné využít pojištění odpovědnosti z běžného občanského života. (Klínský, Münch, Chromá, 2017)

Přebytek rodinného rozpočtu

Co se týká přebytku rodinného rozpočtu, je důležité vzít v úvahu tři hlediska. Prvním z nich je výnos. Ten lze porovnat úrokovou sazbou. Dále riziko – nebezpečí, že výnosu nedosáhneme a také likvidita, což je rychlost, se kterou můžeme vložené prostředky použít k placení. Velmi důležitá je také délka investování a rozložení investic do více možností. Tím se totiž minimalizuje riziko případné ztráty. Podle těchto hledisek je možné investovat do bankovních produktů, stavebního spoření, doplňkového penzijního spoření, soukromého životního pojištění a investic do dluhopisů, akcií, majetku a podnikání. (Klínský, Münch, Chromá, 2017)

U bankovních vkladů je výnos málokdy vyšší než inflace. Tyto produkty jsou vhodné pro ukládání peněz do jednoho roku. Riziko je minimální, vklady jsou pojištěné na 100 % hodnoty, avšak do výše 100 000 EUR. Likvidita je vysoká, peníze lze kdykoliv vybrat. U stavebního spoření je výnos podobný jako u bankovních úroků. Avšak se státním příspěvkem už mohou být výnosy mnohem vyšší. Riziko je opět minimální, vklady jsou rovněž pojištěny. Likvidita je ale velmi nízká. Finanční prostředky se nevyplatí vybírat dříve než po šesti letech. U doplňkového penzijního spoření výnosy nejsou pevné, mění se podle úspěšnosti fondu. Pokud ještě splníme nárok na státní příspěvek, výnos může být mnohem vyšší. Může zde také přispívat i zaměstnavatel. Riziko je na střední úrovni. Likvidita je velice nízká a omezená. Prostředky se vyplatí vybrat nejdříve po pěti letech a nejdříve v šedesáti letech věku. Soukromé životní pojištění zabezpečuje pro případ úrazu a smrti, a také umožňuje spořit. Výnos se odlišuje podle typu pojištění. Riziko závisí na zvolené pojišťovně. Likvidita je nízká, smlouva se většinou uzavírá na delší dobu. Investice do dluhopisů přináší vyšší výnos než bankovní produkty. Jsou realitně bezpečné a lze je téměř kdykoliv prodat. U akcií může být výnos vysoký, ale může docházet i ke ztrátám. S tím souvisí, že riziko zde může být dost vysoké. Akcie je možné kdykoliv prodat. U investic do majetku může nastat vysoký výnos i riziko. Likvidita bývá naopak velice nízká. Co se týká podnikání, výnos i riziko mohou být opět vysoké a likvidita opět nízká. (Klínský, Münch, Chromá, 2017)

Deficit domácího rozpočtu

Jednou z možností je snížení výdajů, a to krátkodobé a dlouhodobé. Krátkodobě lze snižovat především kontrolovatelné výdaje. Dlouhodobě je třeba se zamyslet nad osobními aktivy a pasivy. Dále pak zvýšení příjmů. Krátkodobě je možné najít si další zaměstnání či prodej majetku. Dlouhodobě pak zvážit případnou změnu zaměstnání či zaměstnání versus podnikání, případně příjmy z nájmu apod. (Klínský, Münch, Chromá, 2017)

U úvěrů je velice důležité zvážit, zda úvěr opravdu nezbytně potřebujeme, zda jej budeme schopni po celou dobu trvání splácet, zda je na majetek, který bude dobře sloužit i po jeho splacení nebo si jej bereme na majetek, který nám také může sloužit jako zdroj příjmu. Velkou chybou je brát si úvěr pro splacení úvěru předchozího,

nebo úvěry s vyšším úrokem, než lze na finančním trhu získat. (Klínský, Münch, Chromá, 2017)

3.3 Rozložení finančních prostředků

Jednou z podstatných částí rozložení finančních prostředků jsou příjmy a výdaje investora. Od nich se odvíjí výše „volných financí“, se kterými se dá dále hospodařit. Další částí je zabezpečení ochrany života a majetku formou pojištění. Aby se v případě nahodilých nepříjemných událostí, nemusel ničeho obávat a věděl, že je ochráněn. Třetí podstatná část je tvorba rezerv. Rezervy se dělí na krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé. Krátkodobé jsou např. běžné a spořicí účty. Peníze na nich jsou okamžitě k dispozici, kdyby došlo k nějakým náhlým výdajům, jako například koupě nějaké spotřebiče do domácnosti. Střednědobá rezerva je hlavně stavební spoření. Prostředky zde již nejsou tak rychle dostupné, ale jsou více zhodnocené. Tento produkt je primárně produktem na bydlení. Dost klientů ho však využívá i jako prostředky na stáří. K dlouhodobým rezervám patří penzijní fondy a investiční fondy. Jde o způsoby, jak se zajistit na stáří. (Gladiš, 2005)

4 Pojišťovnictví

Pojišťovnictví můžeme charakterizovat jako specifický ekonomický obor řešící minimalizaci rizik ekonomických i neekonomických činností člověka. Má velmi blízko k finančnictví a pomáhá zajišťovat každodenní život firem i jednotlivců, jenž je spojen s řadou rizik, které jejich existenci neustále ohrožují. Majetek může být ukraden, zničen, poškozen. Nejen však majetek, ale také veškeré naše hodnoty včetně zdraví a života. Ve formě úrazů, nemocí, případně smrti Tady je velký prostor pro specializované instituce, které nazýváme pojišťovnami. (Švarcová a kol., 2009)

4.1 Trh pojišťovacích služeb

Zákonné pojištění – firmám a osobám je uloženo zákonem. Především jde o sociální jistoty lidí a zabezpečení proti škodám způsobeným jinými osobami při provozu motorových vozidel.

Smluvní pojištění – komerční, není povinné. Klient si může vybrat z pestré nabídky pojišťoven. Pojišťovny ho provozují za účelem zisku, například pojištění osob, majetku, za škodu obyvatelstvu, zemědělské pojištění.

Životní pojištění – pojištění fyzických osob. Tyto osoby a jejich rodiny chrání před riziky nemocí, úrazů, ztrátou příjmu, popřípadě při úmrtí. V tomto případě pomáhá nahradit zdroj příjmu pozůstalým.

Neživotní pojištění – především se jedná o pojištění movitostí a nemovitostí.

- Pojištění domácností – chrání movité věci uvnitř nemovitosti. Například nábytek, elektronika, zlato, sklo atd.
- Pojištění majetku - chrání občany proti škodám na majetku. Například požár, blesky, zatékající voda, krádeže a vloupání, živelné pohromy, vandalismus.
- Pojištění odpovědnosti za škodu – chrání před náklady, které vznikají v důsledku zranění jiné osoby nebo poničení cizího majetku. Například povinné ručení.
- Havarijní pojištění - nepovinné pojištění vozidel pro rizika poškození, či zničení vozidla v důsledku havárie, živelní události ,dále pro odcizení vozidla nebo jeho části, proti krádeži a vandalismu.
- Povinné ručení – jedná se o povinné pojištění v případě škody způsobené provozem vozidla jinému vozidlu, majetku či osobám. Toto pojištění je dané zákonem a v případě jeho nesjednání hrozí pokuta.

Úrazové pojištění – samostatné nebo jako připojištění k životnímu pojištění, při zraněních, přechodnému či trvalému poškození zdraví či smrti pojištěného. (Švarcová a kol., 2009)

5 Bankovníctví

V bankovníctví hrají podstatnou roli peníze. Peníze lze chápat jako zvláštní druh zboží. Základními funkcemi peněz jsou prostředek směny – výměna za zboží, uchovatel hodnot, čili měření jinak neměřitelných hodnot, a také prostředek akumulace. Peníze je možné hromadit a schraňovat. Každý stát má svou měnu pro řízení ekonomiky, kontrolu a zahraniční obchod. O měnu státu se stará centrální

banka dané země. A každý člověk chce za co nejjednodušších podmínek vlastnit co možná největší obnos peněz. (Švarcová a kol., 2009)

5.1 Hotovost

Pokud se peníze nekládají na běžný účet, ale nechávají se v hotovosti doma, může to způsobit problémy a rizika. Peníze se nijak nezhodnocují, mohou být odcizeny, mohou se někam ztratit, poškodit, či zničit. V případě, že by došlo k událostem jako je například vytopení a vyhoření domácnosti, opět by došlo k jejich zničení. Problém je také s paděláním peněz a při cestování směna na danou měnu. Avšak výhodou může být to, že není třeba hradit poplatky související s běžným účtem. Placení hotovostí je rychlé a dává jasný přehled, kolik peněz máme k dispozici.

5.2 Běžný účet

Běžný účet je základním produktem každé banky případně družstevní záložny. Jedná se o nástroj, který slouží k zajištění hotovostního a bezhotovostního platebního styku. Na běžný účet jsou také navázány další bankovní produkty, jako jsou například platební karty, šeky nebo úvěry. Velkou výhodou vkladů uložených na běžný účet je jejich zákonné pojištění. Pro tento účel byl zřízen Fond pojištění vkladů, který vytváří finanční rezervy z příspěvků bank. Ty jsou pak použity pro výplatu vkladů v případě krachu banky z důvodu její nesolventnosti. Fond má jak funkci preventivní pro banky, kdy je sníženo riziko výběru z účtů klientů při nepříznivé finanční situaci bank, tak sanační pro vkladatele. Výše náhrady pro jednoho vkladatele u jedné banky je 100%, max. však do výše 100 000 EUR. (Čnb.cz, cit. 2017-10-08)

Výnosnost běžného účtu je všeobecně velmi nízká. Úrokovou sazbu a frekvenci připisování úroků si stanovuje každá banka sama. Úročení běžného účtu je zpravidla v rozmezí od 0% do 0,5% p. a. a liší se také měsíční náklady na vedení účtu, které jsou v rozmezí od 0 Kč do 1000 Kč (prémiové bankovníctví). Úroky z běžného účtu jsou zdaněny 15% srážkovou daní. Na základě všeho výše uvedeného se běžný účet nedoporučuje jako forma spoření. Likvidita běžného účtu je naopak velmi vysoká. To vychází především z hlavní funkce běžného účtu, a to je vklad a výběr peněz a správa osobních financí. Rizikovitost běžného účtu je také velmi nízká, a to především

díky zákonnému pojištění vkladů, jak již bylo zmíněno výše. (Čnb.cz, cit. 2017-10-08)

5.3 Spořicí účet

Spořicí účet slouží k rychlému a dočasnému uložení přebytečných financí. Vklady jsou ze zákona pojištěny, stejně jako je tomu na běžném účtu. Kvalitní spořicí účet poskytuje rozumné úročení a rychlou dostupnost k uloženým finančním prostředkům. Ovládání spořicího účtu prostřednictvím internetového bankovníctví by v dnešní době již mělo být samozřejmostí. (Mesec.cz, cit. 2017-10-08)

Výnosnost u spořicího účtu je vyšší než u běžného účtu. Úroková míra na tomto typu účtu se pohybuje v rozmezí 0,01% - 1,5 % p. a. a počáteční vklad je v rozmezí 0 Kč – 5 000 Kč. Většinou platí čím vyšší vklad a delší výpovědní lhůta, tím vyšší úroková sazba. Úroky ze spořicího účtu jsou zdaňovány stejně jako úroky na běžném účtu, tedy 15% srážkovou daní. Likvidita spořicího účtu je závislá na konkrétním produktu. Může být bez výpovědní lhůty, s výpovědní lhůtou v řádech měsíců nebo s výpovědní lhůtou 1 rok. Spořicí účet je likvidnější než termínovaný účet, protože ten je zpravidla sjednáván na dobu určitou. Rizikovitost spořicího účtu je minimální, díky zákonnému pojištění vkladů. Peníze zde se tedy zhodnotí více, než by bylo možné získat na klasickém běžném účtu. Je tu i nízká rizikovitost a lepší likvidita než na vkladech termínovaných. (Mesec.cz, cit. 2017-10-08)

5.4 Stavební spoření

Stavební spoření se řídí novelou zákona o Stavebním spoření č. 348/2010 Sb. Jedná se o speciální formu spoření, se kterou se pojí právo na získání účelového úvěru po dokončení doby spoření. Finanční prostředky se zde ukládají nejméně 6 let a ještě k nim přibývá nezdaněný státní příspěvek. Stát ho poskytuje ve výši 10 % z roční ukládané částky, maximum je však 2 000 Kč ročně. Ukládaná částka se skládá z pravidelných (měsíčních) splátek a přibývají k ní úroky z těchto splátek. Státní příspěvek je vyplácen ze státního rozpočtu. K ukládaným finančním prostředkům dále přibývá úrok z vkladů a také úrok zestátní podpory. Úrok je vyjádřen v procentech z roční naspořené částky ve výši kolem 1%. Tato částka je však

zdaněna 15 % daní z příjmu. Po 6 letech lze peníze vyzvednout a použít na libovolný účel nebo nadále ve stavebním spoření pokračovat a získávat příspěvky od státu a úroky. Ukončit stavební spoření je pak možné kdykoliv za určitých podmínek. Úvěr se využívat nemusí. (Srový, 2000; Mesec.cz, cit. 2017-10-02)

5.5 Investice

Investování představuje v dlouhodobém časovém horizontu nejlepší způsob, jak získat nějaké finanční prostředky „navíc“. Jedná se tedy o činnost, kdy je obětováno přesně stanovené množství finančních prostředků dnes, za účelem očekávaného, avšak nejistého peněžního zisku v budoucnosti. (Gladiš, 2005)

Investice jsou jedním z nejlepších způsobů, jak se zajistit na stáří. Důchody vyplácené od státu nebudou tak vysoké, aby zachovávaly dosavadní životní úroveň. A tak se lidé musí na důchod z části připravit sami.

5.5.1 Předpoklady správného investora

Pro správného investora je velice důležité rozložení jeho investic. Jednak mezi akcie, které mohou vydělat více a jsou více rizikové a mezi dluhopisy, které vydělávají méně, ale jsou méně rizikové. Toto rozložení je také třeba s rostoucím věkem investora měnit a postupně se více a více přiklánět ke konzervativnějším strategiím. Pokud má investor své finance vhodně rozložené, pokles na jednom z fondů ho jinak zvláště neohrozí. V případě, že investor investuje sám za sebe, rozhodně se nedoporučuje skupovat akcie jednoho podniku nebo například dluhopisy jedné země. Země se může dostat do problému, jako je tomu třeba u Řecka, podnik může zkrachovat a investor tak přijde naráz o všechny své úspory. Pokud investor investuje přes kolektivní investování, má automaticky zajištěné rozložení jeho investic mezi mnoho a mnoho akcií a dluhopisů, aby se případným ztrátám co nejvíce předešlo. Navíc, investiční společnost má ve svém portfoliu velice důvěryhodné společnosti a finanční nástroje. Investor se rozhoduje na základě rizika, které je ochoten podstoupit, jak velké výnosy si představuje, jak dlouho chce a může investovat a na základě likvidity - za jakých podmínek a v jakém čase lze investici proměnit na formu hotových peněz. (Janda, 2012)

Obrázek 1 - Investiční trojúhelník

Zdroj: (Fondmarket.cz, cit. 2014-12-29)

Jak ukazuje obrázek 1., riziko, výnos a likviditu si lze představit jako trojúhelník, jehož vrcholy jsou vzájemně propojeny.

5.5.2 Dluhopisy

Dluhopisy (obligace) představují velmi rozšířený druh cenných papírů. Emitent dluhopisu (stát, banka, firma) je dlužník, držitel dluhopisu (investor) je věřitel. Tento cenný papír vyjadřuje závazek emitenta vůči majiteli dluhopisu. Ten má právo žádat po emitentovi splacení jmenovité hodnoty v době splatnosti a také splacení výnosů. Doba splatnosti se udává v letech. České vládní dluhopisy bývají obvykle pětileté či desetileté. Dluhopisy kvalitních emitentů jako jsou stát, banky a velké podniky jsou považovány za málo rizikové. (Sporicidluhopisy.cz, cit. 2017-10-08; Kohout 2013; Radová a kol., 2008)

5.5.3 Akcie

Akcie je druh cenného papíru. Představuje podíl na základním akciovém kapitálu společnosti, uvedený nominální hodnotou. Akcie pak lze na kapitálovém trhu dále prodávat. Kurs akcie kolísá podle stability společnosti, ekonomické a politické situace. Rozlišují se akcie kmenové, představující nezákladnější druh. Majitel má právo na hlasovací hromadě a právo na podíl na zisku – dividenda. Dále prioritní akcie, mající přednostní právo na dividendu. Nebo také akcie na jméno, na majitele, listinné a zaknihované. Akcie dává svému majiteli právo podílu na zisku – dividendy, právo podílet se na řízení společnosti např. formou hlasování na valné

hromadě a právo podílu na likvidačním zůstatku. (Švarcová a kol., 2009; Klínský, Münch, 2008)

5.5.4 Kolektivní investování

Kolektivní investování je formou zhodnocování volných finančních prostředků, umožňující získat pozitivní výsledky i zkušeností s investováním. Většinou k tomu slouží otevřené podílové fondy. Shromažďují peníze od drobných investorů, za které pak správce - investiční společnost - nakupuje ve velkých objemech různé cenné papíry. Tím rozkládá riziko. Každý investor dle investované částky získá odpovídající počet podílových listů. Peníze jsou navíc rychle k dispozici. Kdykoli je možné požádat o zpětný odkup podílových listů. Žádost se vypořádá do patnácti dnů. (Iks.cz-kb.cz, cit. 2017-10-08)

5.6 Doplnkové penzijní spoření

Třetí pilíř představuje v DPS dobrovolný způsob zajištění na stáří. Jedná se o doplnkové penzijní spoření. Spravují ho penzijní fondy a peněžní prostředky jsou zhodnocovány v investičních fondech. Při splnění podmínek stanovených zákonem, získá klient státní příspěvek a daňové úlevy. Co se týká penzijního spoření, je zde od částky 300 Kč za měsíc státní příspěvek a může na něj přispívat i zaměstnavatel. Počet penzijních připojištění na jednoho člověka není omezen, ale stát přispívá pouze na jedno z nich. Pro získání již zmíněného státního příspěvku musí však být dodrženy podmínky dosažení věku 60 let a smlouva zde musí trvat nejméně 5 let. Výnos zde není garantovaný. A každý účastník si volí svou strategii, kterou může i průběžně měnit. Z tohoto pilíře lze vystoupit. (Janda, 2011)

PRAKTICKÁ ČÁST

6 Návrh ekonomické hry „Rodinný rozpočet“

Účelem hry je naučit se hospodárnému zacházení s rodinným rozpočtem. Získat přehled o důležitých a nedůležitých výdajích a situacích, které mohou v životě člověka nastat. Dále také si utvořit přehled o důležitosti finančních produktů, jako je životní pojištění, pojištění majetku a odpovědnosti, stavební spoření, investice a doplňkové penzijní spoření.

Cíl: Ukázat žákům rizika rodinného rozpočtu.

- Pomocí sestavování rodinného rozpočtu zjistit, jaké jsou jeho veškeré příjmy a výdaje.
- Pomocí úkolů si vyzkoušet, jaké situace mohou nastat, když není využitý žádný produkt finančního zabezpečení a nebude se tvořit rezerva.
- Pomocí úkolů se naučit důležitost rozložení volných finančních prostředků do hotovosti a na běžný účet.
- Naučit se, jak je důležité tvořit rezervu.
- Komunikovat ve skupině a dojít ke kompromisu a závěrečné dohodě mezi členy skupiny.

Cílová skupina: Zaměřeno na žáky třetího ročníku SOŠ, do 30 žáků

Časový prostor: Tři vyučovací jednotky - 135 minut

Pomůcky: Papíry, tužky, stoly, židle, papírové bankovky vytvořené přímo pro hru

Mezipředmětové vztahy: ekonomika – matematika

Průřezová témata RVP: Člověk a svět práce (žáci získají přehled o příjmech a výdajích, jak lze nahradit výpadek mzdy atd.)

Průběh hry:

- Žáci se rozdělí do skupin po čtyřech až pěti členech. A zvolí si jednoho člena, který bude odevzdávat peníze od banky, případně si peníze od banky vyzvedávat.
- Na začátku hry je nutné žákům vysvětlit cíl této hry.
- Následuje vysvětlení pojmů potřebných ke hře.
- Poté jsou žákům vysvětlena pravidla této hry. Také jsou žákům sdělené nadefinované příjmy a výdaje.
- V následujícím kroku si žáci rozdělí své zbylé finance po odečtení povinných výdajů dle svého uvážení a rozložení financí sdělí vyučujícímu. Důležitá je zde komunikace a dohoda mezi skupinou. Učitel si zapíše, do jakých finančních produktů investovali, kolik Kč uložili na účet a kolik si nechali v hotovosti doma a kam dále investovali. Učitel i skupina si vše zaznamená. Žáci odevzdají všechny investované peníze do banky – peníze investovali, tak je musí z rozpočtu odevzdat.
- Po zaznamenání učitel sdělí situaci, která daný rok rodinu potkala. Situace jsou předem nadefinované, avšak žáci je neznají. Na základě rozdělení financí skupin se ukáže, jak moc je sdělená situace zásáhne. Zda se jich, např. díky pojištění vůbec nedotkne, nebo naopak budou muset vydat své finance, aby situaci odvrátili.
- Ty skupiny, které se v rámci rozložení finančních prostředků zabezpečily, o žádné další finance nepřijdou. Ty ostatní musí do banky odevzdat danou částku.
- Následuje další rok. Skupiny si opět rozdělí své zbylé finance do míst, která jsou pro ně vhodná a důležitá. Poté opět následuje sdělení situace, která rodinu potkala. Žáci tedy opět odevzdávají peníze, nebo se radují, že daná situace, se jich díky jejich předvídatelnosti, nedotkne.
- Takto se situace opakuje každý rok (každé kolo). Každý rok si skupiny rozdělí své volné finanční prostředky podle svého uvážení a sdělí to učiteli.
- Každý rok můžou skupiny rozdělovat své volné finanční prostředky na různá místa, nemusí být stejná, jako byla v minulých letech.

- Po všech odehraných kolech se sečte, kolik má která skupinka financí v hotovosti, na běžném účtu, ve finančních produktech a je vyhlášen vítěz hry.
- Na závěr hry nastává diskuze o tom, co tato hra žákům dala. Učitel diskuzi proloží doplňujícími otázkami.

Hra má nadefinovaná pravidla:

- Rodina má čtyři členy - matku, otce, syna (8 let) a dceru (3 roky)
- Příjem matky činí 20 000 Kč, příjem otce činí 25 000 Kč
- Hra má 12 kol - každé kolo představuje jeden rok života
- Začátku hry předchází vysvětlení pojmů pojištění – majetku a odpovědnosti, životní, investice, stavební spoření, doplňkové penzijní spoření, hypoteční úvěr, běžný účet, hotovost, rezerva
- Na daních vráceno: 8 000 Kč
- 1 z rodičů má třináctý plat nebo odměny 20 000 Kč 1 x za rok
- Akcie: výnos 5%, 10 %, 5 %, 3%, -5 %, 2 % 4 %, -3 %, 5 %, 3%
- Počáteční rezerva: 80 000 Kč
- Učitel vystupuje jako bankéř. Dává žákům peníze a také si je od nich bere.
- Žáci se sami rozhodnou, zda budou vkládat peníze do investic, nechávat je zde uložené, nebo je průběžně vybírat.

Příjmy:

- $20\,000\text{ Kč} + 25\,000\text{ Kč} = 45\,000\text{ Kč}$
- $45\,000\text{ Kč} \times 12 = 540\,000\text{ Kč}$

Výdaje povinné průměrné: (uvedené částky jsou průměrné, vhodně stanovené pro další postupy)

- nájem/hypoteční úvěr 120 000 Kč/rok
- jídlo 120 000 Kč/rok
- doprava 36 000 Kč
- voda 10 000 Kč
- elektřina 12 000 Kč
- plyn 40 000 Kč

- hygienické potřeby a kosmetika 10 000 Kč
- paušál za rodinu 18 000 Kč
- internet 5 000 Kč,
- školní platby 5 000 Kč
- oblečení 30 000 Kč
- vánoce 10 000 Kč
- kapesné 6 000 Kč
- povinné ručení 7 000 Kč

Výpočet příjmů na jeden rok po odečtení povinných výdajů v Kč:

$$(540\,000 + 8\,000 + 20\,000) - 120\,000 - 120\,000 - 36\,000 - 10\,000 - 12\,000 - 40\,000 - 10\,000 - 18\,000 - 5\,000 - 5\,000 - 30\,000 - 10\,000 - 6\,000 - 7\,000) =$$

140 000 Kč

Výdaje dobrovolné: (? Znamená libovolnou částkou, kterou si žáci zvolí)

- havarijní pojištění auto 7 000 Kč
- bydlení 5 000 Kč domácnost, odpovědnost z běžného občanského života, nemovitost /2 500 Kč domácnost, odpovědnost z běžného občanského života
- životní pojištění – 12 000 Kč úrazové, invalidita, smrt/ 6 000 úrazové, invalidita
- stavební spoření 20 000 Kč
- investice ? Kč
- kroužky dětí ? Kč
- kultura 6 000 + Kč
- dovolená 20 000 + Kč
- doplňkové penzijní připojištění 12 000 Kč, zaměstnavatel nepřispívá
- cvičení 6 000 + Kč
- volné nápady, do čeho investuju, jazykové kurzy, dárky ....? Kč
- jednorázové – výbava na kroužky, elektronika .... ? Kč

Nadefinované situace:

Hra má 10 kol. Každé představuje jeden rok života.

- 1) Došlo nešťastnou náhodou k vytopení domácnosti, kdo má pojistku, nemusí nic řešit, kdo ne, dá 100 000 Kč z rezerv.
- 2) Měli jste doma schovanou hotovost, velkou část z nich dítě našlo a rozstříhalo. Bankovky nelze vyměnit v ČNB. Odevzdejte 50 % hotovosti (z daného roku)
- 3) Došlo k autonehodě, kdo má pojistku, zaplatí 50 000 Kč, kdo ne, platí ze svého. (Škoda se platí z havarijního pojištění.)
- 4) Nová lednička 10 000 Kč
- 5) Výhra ve sportce 20 000 Kč
- 6) Otec si poranil ruku, kdo má pojištění, nemusí nic řešit, pojišťovna mu vyplatí peníze – dorovná výpadek příjmu. Kdo pojistku nemá, je 2 měsíce bez příjmu otce
- 7) Dítě způsobilo škodu v obchodě ve výši 20 000 Kč, kdo má pojištění, škodu hradí pojišťovna, kdo nemá, platí z rezerv
- 8) Matka měla autonehodu a bohužel se stala invalidní. Výdaje na předělání bytu, zdravotní péče a pomůcek činí 1 100 000 Kč. Kdo má pojištění má hrazeno od pojišťovny, kdo nemá, hradí si sám. Matka si našla práci a včetně dávek je na stejném příjmu, jako před nehodou.
- 9) Došlo k velkému krupobití. Škoda na fasádě a střeše činí 20 000 Kč. Kdo má pojištěnou nemovitost, škodu hradí pojišťovna, kdo ne, platí 20 000 Kč z rezerv.
- 10) Otec přišel o práci. Novou našel po třech měsících, se stejnými příjmy. Tím pádem byl tři měsíce bez příjmu, na podpoře od finančního úřadu, která činí 10 000 Kč měsíčně. Zbýlých 3 x 15 000 Kč – 5 000 výdaje, které klesnou, musíte na chod domácnosti dorovnat z rezerv. Odevzdejte tedy 40 000 Kč.

6.1 Pilotní testování hry

Ve třídě bylo přítomno 21 žáků. Rozdělili se na 5 skupin. Čtyři skupiny měly 4 členy, jedna skupina měla 5 členů.

6.1.1 Skupina 1

si z dobrovolných výdajů zvolila:

1. kolo: stavební spoření 20 000 Kč, investice 3 000 Kč, pojištění otce 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění: 6 000 Kč
2. kolo: stavební spoření 20 000 Kč, investice 5 000 Kč, pojištění otce 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění: 6 000 Kč (odevzdání 50 % hotovosti)
3. kolo: stavební spoření 20 000 Kč, investice 35 000 Kč, pojištění otce 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění: 6 000 Kč (odevzdáno 10 000 Kč z běžného účtu)
4. kolo: stavební spoření 20 000 Kč, investice 10 000 Kč, pojištění otce 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění: 6 000 Kč (připsáno 20 000 Kč na běžný účet)
5. kolo: stavební spoření 20 000 Kč, investice 40 000 Kč, pojištění otce 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění: 6 000 Kč
6. kolo: stavební spoření 20 000 Kč, investice 100 000 Kč, pojištění otce 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění: 6 000 Kč
7. kolo: stavební spoření 20 000 Kč, investice 25 000 Kč, pojištění otce 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění: 6 000 Kč
8. kolo: stavební spoření 20 000 Kč, investice 15 000 Kč, pojištění otce 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění: 6 000 Kč
KONEC – chybělo životní pojištění matky

Ostatní výdaje si skupiny dle svého uvážení rozdělávaly na dovolenou, kroužky pro děti, zábavu, výlety, kulturu atd.

Tabulka 1 - Rodinný rozpočet skupiny 1

rok	roční příjem v Kč	ceny finančních produktů v Kč	investice v Kč	ostatní výdaje v Kč	ze zůstatku daného roku vloženo na běžný účet v Kč	ze zůstatku daného roku ponecháno v hotovosti v Kč	celkový zůstatek po daném roce v Kč (včetně předchozích let)
1	140 000	37 000	3 000	10 000	130 000	50 000	180 000
2	140 000	37 000	5 000	11 000	77 000	10 000 - 5 000	262 000
3	140 000	37 000	35 000	9 000	54 000 - 10 000	5 000	311 000
4	140 000	37 000	10 000	8 000	85 000 + 20 000	0	416 000
5	140 000	37 000	40 000	7 500	55 500	0	471 500
6	140 000	37 000	90 000	13 000	0	0	471 500
7	140 000	37 000	25 000	7 500	70 500	0	542 000
8	140 000	37 000	15 000	10 000	78 000	0	620 000

Zdroj: Vlastní práce autorky

na investicích vydělala: (skupina 1 vložené ani získané prostředky nevybírala)

1. rok: vklad 3000 Kč, výnos 5 % = 150 Kč, celkem 3 150 Kč
2. rok: vklad 5 000 Kč, za loňský rok 3 150 Kč, výnos 10 % = 815 Kč, celkem 8 965 Kč
3. rok: vklad 35 000 Kč, za loňský rok 8 965 Kč, výnos 5 % = 2 198 Kč, celkem 46 163 Kč
4. rok: vklad 10 000 Kč, za loňský rok 46 163 Kč, výnos 3 % = 1685 Kč, celkem 57 848 Kč
5. rok: vklad 40 000 Kč, za loňský rok 57 848 Kč, výnos - 5 % = - 4 892 Kč, celkem 92 956 Kč
6. rok: vklad 90 000 Kč, za loňský rok 92 956 Kč, výnos 2 % = 3 659 Kč, celkem 186 615 Kč

7. rok: vklad 25 000 Kč, za loňský rok 186 615 Kč, výnos 4 % = 8 465 Kč,
celkem 220 080 Kč

8. rok: vklad 15 000 Kč, za loňský rok 220 080 Kč, výnos - 3 % = - 7 052 Kč,
celkem 228 028 Kč

celkem: vloženo 223 000 + získáno 5 028 = 228 028

na stavebním spoření vydělala:

sčítá se vklad skupiny za rok + státní příspěvek za rok + výnos z celkového zůstatku
za každý rok

1. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 220 Kč úrok
2. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 442 Kč úrok
3. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 667 Kč úrok
4. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 893 Kč úrok
5. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 1 122 Kč úrok
6. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 1 353 Kč úrok
7. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 1 587 Kč úrok
8. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 1 823 Kč úrok

státní podpora: 16 000 Kč + úroky 8 105 Kč = 24 105 Kč

celkem: vloženo 160 000 Kč + získáno 24 105 Kč = 184 105 Kč

na doplňkovém penzijním spoření vydělala: 0 Kč

**Celkový zůstatek = investice 228 028 Kč + SS 184 105 Kč + hotovost 60 000 Kč +
běžný účet 560 000 Kč = 1 032 133 Kč**

6.1.2 Skupina 2

si z dobrovolných výdajů zvolila:

1. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, investice 30 000 Kč, pojištění otce 6 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 30 000 Kč
2. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, investice 30 000 Kč, pojištění otce 6 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 24 000 Kč (odevzdání 50 % hotovosti)
3. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, investice 30 000 Kč, pojištění otce 6 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 40 000 Kč (odevzdáno 10 000 Kč z běžného účtu za novou lednici)
4. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, investice 20 000 Kč, pojištění otce 6 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 40 000 Kč (výhra 20 000 Kč ve sportce)
5. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, investice 50 000 Kč, pojištění otce 6 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 30 000 Kč
6. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, investice 60 000 Kč, pojištění otce 6 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 24 000 Kč
7. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, investice 50 000 Kč, pojištění otce 6 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 24 000 Kč
8. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, investice 46 000 Kč, pojištění otce 6 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 20 000 Kč

9. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, investice 50 000 Kč, pojištění otce 6 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 20 000 Kč

10. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, investice 30 000 Kč, pojištění otce 6 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 10 000 Kč (odevzdání 40 000 Kč za otce)

Ostatní výdaje si skupiny dle svého uvážení rozdělovaly na dovolenou, kroužky pro děti, zábavu, výlety, kulturu atd.

Tabulka 2 - Rodinný rozpočet skupiny 2

rok	roční příjem v Kč	ceny finančních produktů v Kč	investice v Kč	ostatní výdaje v Kč	ze zůstatku v daném roce vloženo na běžný účet v Kč	ze zůstatku v daném roce ponecháno v hotovosti v Kč	celkový zůstatek po daném roce v Kč (včetně předchozích let)
1	140 000	35 000	30 000	30 000	100 000	25 000	125 000
2	140 000	35 000	30 000	24 000	50 000	1000 - 500	175 500
3	140 000	35 000	30 000	40 000	33 500 - 10 000	1 500	200 500
4	140 000	35 000	20 000	40 000	40 000 +	5 000	265 500
5	140 000	35 000	50 000	30 000	20 000	5 000	290 500
6	140 000	35 000	60 000	24 000	20 000	1 000	311 500
7	140 000	35 000	50 000	24 000	30 000	1 000	342 500
8	140 000	35 000	46 000	20 000	30 000	9 000	381 500
9	140 000	35 000	50 000	20 000	30 000	5 000	416 500
10	140 000	35 000	30 000	10 000	60 000 - 40 000	5 000	441 500

Zdroj: Vlastní práce autorky

na investicích vydělala: (skupina 2 vložené ani získané prostředky nevybírala)

1. rok: vklad 30 000 Kč, výnos 5 % = 1500 Kč, celkem 31 500 Kč
2. rok: vklad 30 000 Kč, za loňský rok 31 500 Kč, výnos 10 % = 6 150 Kč, celkem 67 650 Kč
3. rok: vklad 30 000 Kč, za loňský rok 67 650 Kč, výnos 5 % = 4 883 Kč, celkem 102 533 Kč
4. rok: vklad 20 000 Kč, za loňský rok 102 533 Kč, výnos 3 % = 3 676 Kč, celkem 126 209 Kč
5. rok: vklad 50 000 Kč, za loňský rok 126 209 Kč, výnos - 5 % = - 8 810 Kč, celkem 167 399 Kč
6. rok: vklad 60 000 Kč, za loňský rok 167 399 Kč, výnos 2 % = 4 548 Kč, celkem 231 947 Kč
7. rok: vklad 50 000 Kč, za loňský rok 231 947 Kč, výnos 4 % = 11 278 Kč, celkem 293 225 Kč
8. rok: vklad 46 000 Kč, za loňský rok 293 225 Kč, výnos -3 % = - 10 177 Kč, celkem 329 048 Kč
9. rok: vklad 50 000 Kč, za loňský rok 329 048 Kč, výnos 5 % = 18 952 Kč, celkem 398 000 Kč
10. rok: vklad 30 000 Kč, za loňský rok 398 000 Kč, výnos 3 % = 12 840 Kč, celkem 440 840 Kč

celkem = vloženo 396 000 Kč + získáno 44 840 Kč = 440 840 Kč

na stavebním spoření vydělala: 0 Kč

na doplňkovém penzijním spoření vydělala:

sčítají se vložené prostředky od skupiny za každý rok + státní příspěvek za každý rok + výnos z celkové částky zůstatku

1. rok = 2 760 Kč + 738 Kč (5 % z celkového zůstatku 14 760 Kč)
2. rok = 2 760 Kč + 908 Kč (3% z celkového zůstatku 30 258 Kč)

3. rok = 2 760 Kč + 1 607 Kč (3,5 % z celkového zůstatku 45 926 Kč)
4. rok = 2 760 Kč + 1 246 Kč (2 % z celkového zůstatku 62 293 Kč)
5. rok = 2 760 Kč - 2 349 Kč (- 3 % z celkového zůstatku 78 299 Kč)
6. rok = 2 760 Kč + 3 628 Kč (4 % z celkového zůstatku 90 710 Kč)
7. rok = 2 760 Kč + 1 091 Kč (1 % z celkového zůstatku 109 098 Kč)
8. rok = 2 760 Kč - 2 499 Kč (- 2 % z celkového zůstatku 124 949 Kč)
9. rok = 2 760 Kč + 5 488 Kč (4 % z celkového zůstatku 137 210 Kč)
10. rok = 2 760 Kč + 1 575 Kč (1,5 % z celkového zůstatku 157 458 Kč)

157 458 Kč + 1 575 Kč = 159 033 Kč

celkem = vloženo 120 000 Kč + získáno 27 600 Kč + 11 433 Kč = 159 033 Kč

**Celkový zůstatek: investice 440 840 Kč + DPS 159 033 Kč + hotovost 58 000 Kč
+ běžný účet 383 500 Kč = 1 041 373 Kč**

6.1.3 Skupina 3

si z dobrovolných výdajů zvolila:

1. kolo: stavební spoření 20 000 Kč, investice 30 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 14 000 Kč
2. kolo: stavební spoření 20 000 Kč, investice 10 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 15 000 Kč (odevzdání 50 % hotovosti = 0 Kč)
3. kolo: stavební spoření 20 000 Kč, investice 11 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 34 000 Kč (odevzdání 10 000 Kč z běžného účtu za novou ledničku)
4. kolo: stavební spoření 20 000 Kč, investice 11 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 10 000 Kč (výhra ve sportce 20 000 Kč na běžný účet)
5. kolo: stavební spoření 20 000 Kč, investice 50 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 10 000 Kč

6. kolo: stavební spoření 20 000 Kč, investice 50 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 10 000 Kč
7. kolo: stavební spoření 20 000 Kč, investice 0 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 100 000 Kč
8. kolo: stavební spoření 20 000 Kč, investice 50 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 30 000 Kč
9. kolo: stavební spoření 20 000 Kč, investice 100 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 5 000 Kč
10. kolo: stavební spoření 20 000Kč, investice 20 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 34 000 Kč

Ostatní výdaje si skupiny dle svého uvážení rozdělovaly na dovolenou, kroužky pro děti, zábavu, výlety, kulturu atd.

Tabulka 3 - Rodinný rozpočet skupiny 3

rok	roční příjem v Kč	ceny finančních produktů v Kč	investice v Kč	ostatní výdaje v Kč	ze zůstatku v daném roce vloženo na běžný účet v Kč	ze zůstatku v daném roce ponecháno v hotovosti v Kč	celkový zůstatek po daném roce v Kč (včetně předchozích let)
1	140 000	37 000	30 000	14 000	110 000	29 000	139 000
2	140 000	37 000	10 000	15 000	78 000	0	217 000
3	140 000	37 000	11 000	34 000	58 000 -	0	265 000
4	140 000	37 000	11 000	10 000	22 000 +	60 000	367 000
5	140 000	37 000	50 000	10 000	43 000	0	410 000
6	140 000	37 000	50 000	10 000	43 000	0	453 000

7	140 000	37 000	0	100 000	0	3 000	456 000
8	140 000	37 000	50 000	30 000	20 000	3 000	479 000
9	140 000	37 000	100 000	3 000	0	0	479 000
					40 000		
					-		
10	140 000	37 000	20 000	34 000	40 000	9 000	488 000

Zdroj: Vlastní práce autorky

na investicích vydělala: (skupina 3 vložené ani získané prostředky nevybírala)

1. rok: vklad 30 000 Kč, výnos 5 % = 1500 Kč, celkem 31 500 Kč
2. rok: vklad 10 000 Kč, za loňský rok 31 500 Kč, výnos 10 % = 4 150 Kč, celkem 45 650 Kč
3. rok: vklad 11 000 Kč, za loňský 45 650 Kč, výnos 5 % = 2 833 Kč, celkem 59 483 Kč
4. rok: vklad 11 000 Kč, za loňský rok 59 483 Kč, výnos 3 % = 2 114 Kč, celkem 72 597 Kč
5. rok: vklad 50 000 Kč, za loňský rok 72 597 Kč, výnos -5 % = - 6 130 Kč, celkem 116 467 Kč
6. rok: vklad 50 000 Kč, za loňský rok 116 467 Kč, výnos 2 % = 3 329 Kč, celkem 169 796 Kč
7. rok: vklad 0 Kč, za loňský rok 169 796 Kč, výnos 4 % = 6 792 Kč, celkem 176 588 Kč
8. rok: vklad 50 000 Kč, za loňský rok 176 588 Kč, výnos - 3 % = 6 798 Kč, celkem 219 790 Kč
9. rok: vklad 100 000 Kč, za loňský rok 219 790 Kč, výnos 5 % = 15 990 Kč, celkem 335 780 Kč
10. rok: vklad 20 000 Kč, za loňský rok 335 780 Kč, výnos 3 % = 10 673 Kč, celkem 366 453 Kč

celkem = vloženo 332 000 Kč + získáno 34 453 Kč = 366 453 Kč

na doplňkovém penzijním spoření vydělala: 0 Kč

sčítají se vložené prostředky od skupiny za každý rok + státní příspěvek za každý rok + výnos z celkové částky zůstatku

na stavebním spoření vydělala:

sčítá se vklad skupiny za rok + státní příspěvek za rok + výnos z celkového zůstatku

1. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 220 Kč úrok
2. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 442 Kč úrok
3. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 667 Kč úrok
4. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 893 Kč úrok
5. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 1 122 Kč úrok
6. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 1 353 Kč úrok
7. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 1 587 Kč úrok
8. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 1 823 Kč úrok
9. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 2 054 Kč úrok
10. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 2 295 Kč úrok

státní podpora: 20 000 Kč + úroky 11 794 Kč = 31 794 Kč

celkem = vloženo 200 000 Kč + získáno 31 794 Kč = 231 794 Kč

**Celkový zůstatek = investice 366 453 + SS 231 794 Kč + hotovost 104 000 Kč +
běžný účet 384 000 Kč = 1 086 247 Kč**

6.1.4 Skupina 4

si z dobrovolných výdajů zvolila:

1. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, investice 30 000 Kč, pojištění otce 6 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, ostatní výdaje 41 000 Kč
2. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, investice 30 000 Kč, pojištění otce 6 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, ostatní výdaje 24 000 Kč (odevzdání 50 % hotovosti)
3. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, investice 20 000 Kč, pojištění otce 6 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, ostatní výdaje 25 000 Kč (odevzdáno 10 000 na novu ledničku z běžného účtu)

4. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, investice 20 000 Kč, pojištění otce 6 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, ostatní výdaje 50 000 Kč (výhra ve sportce 20 000 Kč na běžný účet)
5. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, investice 100 000 Kč, pojištění otce 6 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, ostatní výdaje 10 000 Kč
6. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, investice 30 000 Kč, pojištění otce 6 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, ostatní výdaje 25 000 Kč
7. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, investice 40 000 Kč, pojištění otce 6 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, ostatní výdaje 15 000 Kč
8. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, investice 50 000 Kč, pojištění otce 6 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, ostatní výdaje 40 000 Kč

KONEC – chybělo životní pojištění matky

Ostatní výdaje si skupiny dle svého uvážení rozdělovaly na dovolenou, kroužky pro děti, zábavu, výlety, kulturu atd.

Tabulka 4 - Rodinný rozpočet skupiny 4

rok	roční příjem v Kč	ceny finančních produktů v Kč	investice v Kč	ostatní výdaje v Kč	ze zůstatku v daném roce na běžný účet v Kč	ze zůstatku v daném roce ponecháno v hotovosti v Kč	celkový zůstatek po daném roce v Kč (včetně předchozích let)
1	140 000	29 000	30 000	41 000	20 000	100 000	120 000
2	140 000	29 000	30 000	24 000	46 000	11000 -	171 500
3	140 000	29 000	20 000	25 000	66 000 -	0	227 500
4	140 000	29 000	20 000	50 000	10 000 +	31 000	288 500
5	140 000	29 000	100 000	10 000	0	1 000	289 500

6	140 000	29 000	30 000	25 000	50 000	6 000	345 500
7	140 000	29 000	40 000	15 000	50 000	6 000	401 500
8	140 000	29 000	50 000	40 000	20 000	1 000	422 500

Zdroj: Vlastní práce autorky

na investicích vydělala: (skupina 4 vložené ani získané prostředky nevybírala)

1. rok: vklad 30 000 Kč, výnos 5 % = 1 500 Kč, celkem 31 500 Kč
2. rok: vklad 30 000 Kč, za loňský rok 31 500 Kč, výnos 10 % = 6 150 Kč, celkem 67 650 Kč
3. rok: vklad 20 000 Kč, za loňský rok 67 650 Kč, výnos 5 % = 4 383 Kč, celkem 92 033 Kč
4. rok: vklad 20 000 Kč, za loňský rok 92 033 Kč, výnos 3 % = 3 361 Kč, celkem 115 394 Kč
5. rok: vklad 100 000 Kč, za loňský rok 115 394 Kč, výnos -5 % = - 10 770 Kč, celkem 204 624 Kč
6. rok: vklad 30 000 Kč, za loňský rok 204 624 Kč, výnos 2 % = 4 692 Kč, celkem 239 316 Kč
7. rok: vklad 40 000 Kč, za loňský rok 239 316 Kč, výnos 4 % = 11 173 Kč, celkem 290 489 Kč
8. rok: vklad 50 000 Kč, za loňský rok 290 316 Kč, výnos - 3 % = - 10 209 Kč, celkem 330 107 Kč

celkem = vloženo 320 000 Kč + získáno 10 107 Kč = 330 107 Kč

na doplňkovém penzijním spoření vydělala:

sčítají se vložené prostředky od skupiny za každý rok + státní příspěvek za každý rok + výnos z celkové částky zůstatku

1. rok = 2 760 Kč + 738 Kč (5 % z celkového zůstatku 14 760 Kč)
2. rok = 2 760 Kč + 908 Kč (3% z celkového zůstatku 30 258 Kč)
3. rok = 2 760 Kč + 1 607 Kč (3,5 % z celkového zůstatku 45 926 Kč)
4. rok = 2 760 Kč + 1 246 Kč (2 % z celkového zůstatku 62 293 Kč)

5. rok = 2 760 Kč - 2 349 Kč (- 3 % z celkového zůstatku 78 299 Kč)
6. rok = 2 760 Kč + 3 628 Kč (4 % z celkového zůstatku 90 710 Kč)
7. rok = 2 760 Kč + 1 091 Kč (1 % z celkového zůstatku 109 098 Kč)
8. rok = 2 760 Kč - 2 499 Kč (- 2 % z celkového zůstatku 124 949 Kč)

124 949 Kč - 2 499 Kč = 122 450 Kč

celkem = vloženo 96 000 Kč + získáno 22 080 Kč + 4 370 Kč = 122 450 Kč

na stavebním spoření vydělala: 0 Kč

**Celkový zůstatek = investice 330 107 Kč + DPS 122 450 Kč + hotovost 150 500 +
běžný účet 272 000 Kč = 875 057 Kč**

6.1.5 Skupina 5

si z dobrovolných výdajů zvolila:

1. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, stavební spoření 20 000 Kč, investice 10 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění otce: 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 50 000 Kč
2. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, stavební spoření 20 000 Kč, investice 20 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění otce: 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 40 000 Kč (odevzdáno 50 % hotovosti z daného roku)
3. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, stavební spoření 20 000 Kč, investice 30 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění otce: 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 40 000 Kč (odevzdáno 10 000 Kč na novou ledničku z běžného účtu)
4. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, stavební spoření 20 000 Kč, investice 30 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění otce: 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 40 000 Kč (výhra ve sportce 20 000 Kč)

5. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, stavební spoření 20 000 Kč, investice 10 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění otce: 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 30 000 Kč
6. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, stavební spoření 20 000 Kč, investice 0 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění otce: 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 50 000 Kč
7. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, stavební spoření 20 000 Kč, investice 20 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění otce: 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 50 000 Kč
8. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, stavební spoření 20 000 Kč, investice 5 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění otce: 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 31 000 Kč
9. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, stavební spoření 20 000 Kč, investice 5 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění otce: 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 51 000 Kč
10. kolo: doplňkové penzijní spoření 12 000 Kč, stavební spoření 20 000 Kč, investice 25 000 Kč, pojištění matky 6 000 Kč, pojištění otce: 6 000 Kč, pojištění majetku 5 000 Kč, havarijní pojištění 6 000 Kč, ostatní výdaje 21 000 Kč

Ostatní výdaje si skupiny dle svého uvážení rozdělovaly na dovolenou, kroužky pro děti, zábavu, výlety, kulturu atd.

Tabulka 5 - Rodinný rozpočet skupiny 5

rok	roční příjem v Kč	ceny finančních produktů v Kč	investice v Kč	ostatní výdaje v Kč	ze zůstatku v daném roce na běžný účet v Kč	ze zůstatku v daném roce ponecháno v hotovosti v Kč	celkový zůstatek po daném roce v Kč (včetně předchozích let)
1	140 000	55 000	10 000	50 000	100 000	5 000	105 000
2	140 000	55 000	20 000	40 000	20 000	5 000 -	127 500
3	140 000	55 000	30 000	40 000	10 000 -	5 000	132 500
4	140 000	55 000	30 000	40 000	10 000 +	5 000	167 500
5	140 000	55 000	10 000	30 000	40 000	5 000	212 500
6	140 000	55 000	0	50 000	20 000	15 000	247 500
7	140 000	55 000	20 000	50 000	10 000	5 000	262 500
8	140 000	55 000	5 000	31 000	19 000	30 000	311 500
9	140 000	55 000	5 000	51 000	20 000	9 000	340 500
10	140 000	55 000	25 000	21 000	30 000 -	9 000	339 500

Zdroj: Vlastní práce autorky

na investicích vydělala: (skupina 5 vložené ani získané prostředky nevybírala)

1. rok: vklad 10 000 Kč, výnos 5 % = 500 Kč, celkem 10 500 Kč
2. rok: vklad 20 000 Kč, za loňský rok 10 500 Kč, výnos 10 % = 3 050 Kč, celkem 33 550 Kč
3. rok: vklad 30 000 Kč, za loňský rok 33 550 Kč, výnos 5 % = 3 178 Kč, celkem 66 728 Kč
4. rok: vklad 30 000 Kč, za loňský rok 66 728 Kč, výnos 3 % = 2 902 Kč, celkem 99 630 Kč
5. rok: vklad 10 000 Kč, za loňský rok 99 630 Kč, výnos - 5 % = - 5 482 Kč, celkem 104 148 Kč
6. rok: vklad 0 Kč, za loňský rok 104 148 Kč, výnos 2 % = 2 083 Kč, celkem 106 231 Kč

7. rok: vklad 20 000 Kč, za loňský rok 106 231 Kč, výnos 4 % = 5 049 Kč,
celkem 131 280 Kč
8. rok: vklad 5 000 Kč, za loňský rok 131 280 Kč, výnos -3 % = - 4 088 Kč,
celkem 132 192 Kč
9. rok: vklad 5 000 Kč, za loňský rok 132 192 Kč, výnos 5 % = 6 860 Kč,
celkem 144 052 Kč
10. rok: vklad 25 000 Kč, za loňský rok 144 052 Kč, výnos 3 % = 5 072 Kč,
celkem 174 124 Kč

celkem = vloženo 155 000 Kč + získáno 19 124 Kč = 174 124 Kč

na stavebním spoření vydělala:

sčítá se vklad skupiny za rok + státní příspěvek za rok + výnos z celkového zůstatku

1. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 220 Kč úrok
2. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 442 Kč úrok
3. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 667 Kč úrok
4. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 893 Kč úrok
5. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 1 122 Kč úrok
6. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 1 353 Kč úrok
7. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 1 587 Kč úrok
8. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 1 823 Kč úrok
9. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 2 054 Kč úrok
10. kolo: 2 000 Kč státní příspěvek + 2 295 Kč úrok

státní podpora: 20 000 Kč + úroky 11 794 Kč = 31 794 Kč

celkem = vloženo 200 000 Kč + získáno 31 794 Kč = 231 794 Kč

na doplňkovém penzijním spoření vydělala:

sčítají se vložené prostředky od skupiny za každý rok + státní příspěvek za každý rok
+ výnos z celkové částky zůstatku

1. rok = 2 760 Kč + 738 Kč (5 % z celkového zůstatku 14 760 Kč)
2. rok = 2 760 Kč + 908 Kč (3% z celkového zůstatku 30 258 Kč)
3. rok = 2 760 Kč + 1 607 Kč (3,5 % z celkového zůstatku 45 926 Kč)
4. rok = 2 760 Kč + 1 246 Kč (2 % z celkového zůstatku 62 293 Kč)
5. rok = 2 760 Kč - 2 349 Kč (- 3 % z celkového zůstatku 78 299 Kč)
6. rok = 2 760 Kč + 3 628 Kč (4 % z celkového zůstatku 90 710 Kč)
7. rok = 2 760 Kč + 1 091 Kč (1 % z celkového zůstatku 109 098 Kč)
8. rok = 2 760 Kč - 2 499 Kč (- 2 % z celkového zůstatku 124 949 Kč)
9. rok = 2 760 Kč + 5 488 Kč (4 % z celkového zůstatku 137 210 Kč)
10. rok = 2 760 Kč + 1 575 Kč (1,5 % z celkového zůstatku 157 458 Kč)

157 458 Kč + 1 575 Kč = 159 033 Kč

celkem = vloženo 120 000 Kč + získáno 27 600 Kč + 11 433 Kč = 159 033 Kč

**Celkový zůstatek: investice 174 124 Kč + DPS 159 033 Kč + SS 231 794 Kč +
hotovost 90 500 Kč + běžný účet 249 000 Kč = 904 451 Kč**

6.2 Vyhodnocení

1. místo skupina 3, která došla až do desátého kola a našetřila 1 086 247 Kč.
Tato skupina měla i přiměřené výdaje na děti, zábavu a dovolenou.
2. místo skupina 2, která došla až do desátého kola a našetřila 1 041 373 Kč.
Tato skupina měla i přiměřené výdaje na děti, zábavu a dovolenou.
3. místo skupina 5, která došla až do desátého kola a našetřila 904 451 Kč.
Tato skupina měla i přiměřené výdaje na děti, zábavu a dovolenou.
4. místo skupina 1, která došla do osmého kola a našetřila 1 032 133 Kč Kč.
Tato skupina však neměla dostatečné výdaje na děti, zábavu a dovolenou.
5. místo skupina 4, která došla do osmého kola a našetřila 875 057 Kč
Tato skupina měla i přiměřené výdaje na děti, zábavu a dovolenou.

6.3 Zhodnocení hry od žáků

- Co vám tato hra dala? Co jste se díky ní naučili?

Hra nás dobře připravila na reálný život. Zorientovali jsme se v tom, co vše se může stát a jak se proti tomu bránit. Teď už víme, že proti nepříznivým životním situacím se dá zabezpečit a přemýšlíme nad životem již s větší opatrností.

Líbilo, se nám, že jsme se museli zamýšlet nad tím, kam a proč peníze vkládáme a že jsme prožívali reálné životní situace.

- Jak jste nahlíželi na finanční produkty před začátkem hry a na konci hry?

Na začátku hry jsme produkty znali, ale nepřikládali jim takovou důležitost. Stejně tak jsme věděli, že je dobré si tvořit rezervu, ale nepřemýšleli nad tím, že by se volné finanční prostředky v domácnosti měly rozložit na více míst pro větší jistotu a bezpečí.

- Když jste v jednom kole zjistili, že byla chyba nezvolit určitý finanční produkt, zvolili jste ho v dalším kole?

Ano, produkt jsme do dalších kol již zařazovali, protože už jsme pochopili jeho důležitost.

6.4 Reflexe učitele

Z pohledu učitele se hra osvědčila jako vhodná a názorná pomůcka do výuky. Bylo vidět, že žáky bavila a odnesli si z ní důležité informace a „zážitky.“ Na všechny pokyny rychle a správně reagovali, vše ihned pochopili. Chybovali v tom, že zapomínali určovat i ostatní výdaje, na které je třeba v reálném životě rozhodně myslet.

Hra by však šla ještě rozšířit o další kola a případné stanovené cíle, jako je například stanovit konkrétní částku, která má být našetřena po deseti kolech, nebo do hry více zapojit rozdíl hypotečního úvěru a nájmu. To by však znamenalo, že hra by zabrala více času. Žáci by také mohli, jak už bylo zmíněno, lépe rozpracovat a propočítat ostatní (nepovinné) výdaje. Ovšem opět to znamená, že by hra zabrala více vyučovacích jednotek.

Závěr

Znalost finančních produktů a významu rodinného rozpočtu je velice důležitá. Závěrečná práce měla proto žákům zábavnou formou tuto problematiku přiblížit a naučit je zamýšlet se nad situacemi, které je v životě mohou potkat.

V průběhu deseti kol se žáci rozhodovali, kam a v jaké výši investují volné finanční prostředky. Každá skupina zvolila jinou strategii a vybírala jiné produkty a částky, kam volné finance vkládala.

Celou soutěž vyhrála skupina 3, která po deseti kolech našetřila celkem 1 086 247 Kč. Na druhém místě skončila skupina 2, která získala 1 041 373 Kč. Třetí místo obsadila skupina 5 s 904 451 Kč. Tyto tři skupiny došly až do posledního – desátého kola. Na čtvrté místo dosáhla skupina 1, která získala 1 032 133 Kč. Avšak neměla životní pojištění matky, proto skončila hru v osmém kole. Nebyla by totiž schopna uhradit výdaje související s nehodou, co se matce stala. Poslední, páté místo, obsadila skupina 4, která dosáhla částky 870 057 Kč. Opět však bez životního pojištění matky, tedy s koncem hry v osmém kole.

Hra ověřila, že žáci si před jejím začátkem zcela neuvědomovali a nepřipouštěli rizika, která je mohou potkat. Poté, co si hrou prošli na vlastní kůži, si je již uvědomují a nahlíží na život s mnohem větší opatrností. Také příkládají mnohem větší význam finančním produktům, které je mohou dostatečně zabezpečit. Rovněž si ještě více uvědomili důležitost tvorby rezerv a také rozložení volných finančních prostředků. Z úst žáků dokonce zaznělo, že hra je dobře připravila na reálný život. Že se nyní zorientovali v tom, co vše se může stát a jak se proti tomu bránit. Museli se také zamýšlet při rozhodování o rozdělování volných financí, což je velice bavilo. Velmi kladně také hodnotili, že ve hře zažívali skutečné životní situace.

Hra tedy splnila cíle, které se od ní očekávaly. Naučila žáky, jak nakládat s rodinným rozpočtem a jak se zabezpečit na nepříjemné životní situace. Žáci tak zábavnou formou získali mnoho nových poznatků, které je připravily na reálný život.

Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje

GLADIŠ, D. Naučte se investovat. 2. vyd. Praha: Grada Publishing a. s., 2005, ISBN: 978-80-247-1205-5

JANDA, J. Spořit nebo investovat. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a. s., 2011, ISBN: 987-80-247-3670-9

JANDA, J. Zajištění na stáří. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a. s., 2012, ISBN: 978-80-247-4400-1

KLÍNSKÝ P., MÜNCH O., Ekonomika³ pro obchodní akademie a ostatní střední školy, Praha: Eduko s. r. o., 2008, ISBN 978-80-87204-07-8

KLÍNSKÝ P., MÜNCH O., CHROMÁ D., Ekonomika - ekonomická a finanční gramotnost pro střední školy, Praha: Eduko s. r. o., 2017, ISBN 978-80-88057-40-6

KOHOUT, P. Investiční strategie pro třetí tisíciletí. 7. vyd. Praha: Grada Publishing a. s., 2013. ISBN: 978-80-247-5064-4

RADOVÁ, J. a kolektiv. Finanční matematika pro každého – příklady. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a. s., 2008. ISBN: 978-80-247-2364-8

SYROVÝ, P. Financování vlastního bydlení. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a. s., 2000. ISBN: 80-7169-978-0

ŠVARCOVÁ J. a kolektiv, Ekonomie - stručný přehled Zlín. CEED, 2009, ISBN 978-80-903433-8-2

Internetové zdroje

DLUHOPISY. *Sporicidluhopisy.cz* [online]. © 2013 [cit. 2017-10-08]. Dostupné z WWW: <http://www.sporicidluhopisy.cz/cs/vyhledavani?q=dluhopisy>

INVESTIČNÍ TROJÚHELNÍK. *Fondmarket.cz* [online]. © 2007 [cit. 2017-10-29].
Dostupné z WWW: <http://www.fondmarket.cz/zasady-investovani/>

KOLEKTIVNÍ INVESTOVÁNÍ. *Iks-kb.cz* [online]. © 2014 [cit. 2017-10-08].
Dostupné z WWW: http://www.iks-kb.cz/web/nejcastejsi_dotazy.html

SPOŘICÍ ÚČTY. *Mesec.cz* [online]. © 1998 – 2017 [cit. 2017-10-08]. Dostupné z
WWW: <http://www.mesec.cz/sporeni/sporici-ucty/pruvodce/>

STAVEBNÍ SPOŘENÍ. *Mesec.cz* [online]. © 1998 – 2017 [cit. 2017-10-02].
Dostupné z WWW: <http://www.mesec.cz/bydleni/stavebni-sporeni/>

ZÁKLADNÍ UKAZATELE FINANČNÍHO TRHU. *Cnb.cz* [online]. © 2003-2017
[cit. 2017-10-08]. Dostupné
z WWW: https://www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/souhrnne_informace_fin_trhy/zakladni_ukazatele_fin_trhu/pojistovny/poj_ukazatele_tab01.html

Ostatní zdroje:

Interní materiály pojišťovny Kooperativa a. s. 8. 8. 2014

Školní vzdělávací program SPŠE V Úžlabině 320, Praha 10

Seznam tabulek a obrázků

Seznam tabulek uvedených v práci

Tabulka 1 - Rodinný rozpočet skupiny 1	26
Tabulka 2 - Rodinný rozpočet skupiny 2	29
Tabulka 3 - Rodinný rozpočet skupiny 3	32
Tabulka 4 - Rodinný rozpočet skupiny 4	35
Tabulka 5 - Rodinný rozpočet skupiny 5	39

Seznam tabulek uvedených v přílohách

Tabulka 6 - Výše měsíčního státního příspěvku ve 3. pilíři	
--	--

Seznam obrázků uvedených v práci

Obrázek 1 - Investiční trojúhelník	18
--	----

Seznam příloh

Příloha č. 1 - Státní příspěvek u doplňkového penzijního spoření

Příloha č. 2 - Fotografie

Příloha č. 1 – Státní příspěvek u doplňkové penzijního spoření

Tabulka 6 - Výše měsíčního státního příspěvku ve 3. pilíři

Měsíční úložka v Kč	Státní příspěvek do 31. 12. 2012 v Kč	Státní příspěvek od 1. 1. 2013 v Kč
100	50	0
200	90	0
300	120	90
400	140	110
500	150	130
600	150	150
700	150	170
800	150	190
900	150	210
1 000 a více	150	230

Zdroj: Interní materiály pojišťovny Kooperativa a. s. 8. 8. 2014

Jak ukazuje tabulka 1, státní příspěvek nyní začíná až od měsíční úložky 300 Kč. Nejvyšší státní příspěvek je u částky 1 000 Kč za měsíc, a to 230 Kč. V případě odkládání více jak 1000 Kč/ měsíc se státní příspěvek už nezvyšuje, tedy zůstává pořád stejný.

K lednu roku 2013 se také změnila výše měsíčního státního příspěvku ve 3. pilíři. Lidé spořicí méně než 300 Kč již na státní příspěvek nemají nárok. Minimální státní příspěvek totiž nově činí 90 Kč při platbě 300 Kč měsíčně. Příspěvek může činit až 230 Kč měsíčně při vkládání 1 000 Kč. Nejlepší poměr mezi uloženými penězi a penězi od státu je v případě ukládání 300 Kč měsíčně. Stát tu přidá 30% vložených peněz. S rostoucí úložkou tato procenta klesají až k 23% z vložené tisícikoruny. Od ledna 2013 se také zpřísnily podmínky pro daňový odpočet. Do roku 2012 ho mohli využít účastníci s příspěvkem vyššími než 500 Kč měsíčně. Od ledna to už jsou jen lidé s příspěvkem vyššími než 1 000 Kč měsíčně. (Finance.idnes.cz, cit. 2014-03-27)

Příloha č. 2 – Fotografie

